

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Ivstitia Et Ivre Libri Decem, Reuerendi P. F. Dominici
Soto, Segobiensis, Ord. Præd. Theologi præclariss.**

Soto, Domingo de

Venetiis, 1608

2 Vtrumne merito sint aliqui ab aduocationis officio arcendi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38878

re consilium est, sed illas prætermittere nulla est culpa. Mirandum est tamen quomodo sui ipsius fuerit oblitus, nam secunda secunda quaestione 32. artic. 5. legitime D. Thom. interpretatus, duos confessus est casus præcepti elemosynæ sub mortali, videlicet necessitatem extremam de necessarijs, & grauem de superfluis. In cuius confirmationem tractatum postea composuit de elemosina vbi eandem sententiam adstruxit necessariam esse concessu. Ioannes nanque non tantum de extrema loquitur, sed de viginti necessitate. Qui viderit, inquit, fratrem suum necesse habere, & clausit viscera sua, &c. Viscera. n. quæ sola extrema necessitas aperit, fetrea sunt & obstrusiora quàm sint charitas. Igitur non est dubium quia perinde atque in alijs elemosinis, in patrocinio locum etiam habeat grauis necessitas, vt in loco citato ait S. Thom. quod recte Syluester agnouit in verbo, aduocatus, §. 28. Equis enim dubitet, quin si inopis hominis omni fauore destituti citra periculum vitæ periclitaretur honor, alia ve illi ingrueret vigens calamitas, teneretur, & patronus suo illi adesse patrocinio? Et pariter medicus quamuis non immineret aegroto periculum mortis? Hoc autem verum est quod cum in graui necessitate non sit præceptum, nisi de superfluo, pensanda est & necessitatis grauitas & aduocati aut medici possibilitas. Et quidem grauitas ex obiecto penditur, periculum enim præsentissimū vitæ extrema necessitas est. Et quamquam non esset tam certum periculum mortis, posset esse grauis necessitas, vt in infirmo graui tanto infirmitate, & si cui grauius periclitatur honor, & fama. Superfluum autem in aduocato, quatenus aduocatus est, sicuti & in medico, est tempus quod sibi superest. Haud enim ad succurrendum grauib. causis citra extremam teneretur horas succidere quas in alenda sua familia collocare eger, sed satis fuerit si sit diues qui non tanto tempore pro se eger, vt quod sibi superest, causis pauperum impendat. Si non omnibus illis porius quæ grauiora sunt. Nam inde quod scientiæ locuples est tenetur partem etiam impartiri egenis, sicuti si alijs diuitijs afflueret. Qui enim inuisos habet pauperes, non est cur sit in conscientia securus, quia neque est in tuto. Et per hæc clarent argumen-

torum solutiones. Qui enim iuuentum sub onere iacens obuium habet, videt sui opem esse illi necessariam, cuius ideo fit in de debitor. Et pariter ad Gregorium respondetur, quod talentum abicondere est vbi necessitas occurrit, auxilium subtrahere. Et quantum ad tertium attinet, iam expressa est illa quæ obligat necessitas, atque illa quæ sub consilio militat.

ARTICVLVS II.

Virum merito sint aliqui ab aduocacione officio arcendi.

Post hæc quaeritur de aduocatorum qualitate & dignitate, virum aliqui sint tanquam in idonei ab hoc officio abigendi. Arguitur enim a parte negatiua. Ab operibus misericordiae nemo arcendus est. Secundum. Eiusdem effectus neuiquam incongrue assignantur diuersæ causæ, vacare autem sacris & peccatis sordescere, contraria sunt, incongrue ergo ab hoc officio arcentur ex vna parte infames, atque ab altera clerici. Tertio quique tenetur proximum sicut seipsum diligere, nemo autem cohibetur propriam defendere causam, ergo neque cohiberi vllus debet tueri causam proximi. In contrarium autem est, quod in fames & excommunicati repelluntur ab hoc officio, vt patet. tertia quæst. 7. cano. infames, & etiam monachi, nisi de licentia Prælati in causa pijs 16. q. 1. c. monachi. & extra, de postulatio. c. ex parte.

Ad quaestionem supposita distinctione duabus conclusionibus responderetur. Primam enim quis potest a munere aliquo repelli, scilicet aut propter impotentiam aut propter indecentiam. Sed differunt, quod impotentia simpliciter excludit hominem, indecentia vero non item, quia potest per necessitatem quod indecens fieri concedens. Est ergo prior conclusio. Qui potentia carer aduocandi neuiquam patrocinari potest siue potentia defectu sensu interiori, quales sunt furiosi, qui sensum non habent sensum, atque impubescentes, qui ipsum non habent integrum ac sensibilem, aut in exteriori, sicuti sunt furiosi

aut muti. Requiritur enim in oratore pri-
mum mens, non solum sana, verum etiam
extracta ad iudicandum, & deinde cum
causæ in foro exercituri agantur, instrumen-
ta ad exprimendum conceptus. Secunda
conclusio. Duplex est qualitas quæ in ad-
vocato existens, nisi necessitas adsit, inde-
centem facit aduocationem. Prior est di-
gnitatis excellentia. Posterior vero orbitas
aliqua aut defectus. Excellentia inquam
dignitatis indecentes reddit sacerdotes,
& maxime monachos, vt in foro versen-
tur. Qui enim sunt sacris ministerijs man-
cipati, orationique perinde & contem-
plationi addisti, eos minime decet ad se-
culares causas demitti, quæ & impedi-
mento illis sunt ne possint spiritualibus
vacare, & auctoritatem diminuunt, at-
que offuscant, ne pro sua conditione &
statu in honore & existimatione habeantur.
Orbitas autem aut corporalis esse
potest & naturalis, aut quæ ex peccato
proficitur, corporalis inquam vt cæci-
tas. Nam qui cæcus est, non est ad di-
cendum aptus. Nemo enim acrimoniã
habere potest nisi eos videat cum quibus
loquitur. Nam per oculos & concionis
attentione excitatur orator, & per eor-
dem spiritus quoque remittit quibus ve-
getatur oratio. Loquitur enim de orato-
re qui voce causas agit. Nam in illis qui
scripto responsa dant, non tantum offi-
cii occulorum orbitas. Feedior autem
ac nocentior est qui corruptis moribus sor-
descit. Qua ratione repelluntur infideles
heretici, excommunicati, atque infames,
qui grauioribus criminibus maculati sunt.
At vero vt in conclusione adiectum est,
ingruere potest necessitas qua eiusmodi
decentia compenletur. Quare & mona-
chi pro suis ecclesijs, atque alij pro se ip-
sis & sibi conuictis, aduocationis officio
fungi possunt. Primum ergo omnium,
impresentialium animaduertendum est,
quonia in aduocato requisita sit dignitas,
quæ certe paulo minor desideratur quam
in iudice. Vnde cum in alijs cunctis acti-
bus atque officijs præsentia copia requi-
ratur morum probitas, in oratore potis-
simam atque in aduocato etiam philoso-
phi id singulariter exigunt. Quare in de-
scriptioe Oratoris prius ponunt. Vir
bonus, ac subinde dicendi peritus. De-
bet enim patronus cum primis summa fi-

de clientis curam suscipere, deinde caue-
re ne parti aduersæ iniuriam inferat ac de-
mum ea pollere auctoritate, vt non tan-
tum juris prudentia, verum & morum præ-
cipue integritate fidem sibi arroget. Nam
prauis, vt ait lib. 12. Quintilij, etiam vera di-
centibus fides deest, videturque malus ad-
uocatus male causæ iudicium & argu-
mentum. Interrogatio autem hic existat
theologica. Virum dura quis se contra
iys in hoc officium insinuat peccet morta-
liter? Respondetur quod si defectus non
multum ad rem referat, non est mortale
crimen, immo potest fieri etiam citra veni-
ale. Vt si munus scripto consulat & emen-
datus infamis, si tamen absque vlla iuris
peritia & negotiorum experientia ingere-
ret sese, non esset à mortali culpa immunis
quandoquidem in illo perichitarentur
causæ sibi concredita.

Ad primum igitur argumentum re-
spondetur, non omnia opera misericor-
diæ omnes decere. Immo si indocti ad
docendum prodirent, & stulti ad consu-
lendum, & inexperti, medici ad medi-
candum, & infames ad corrigendum, potius
pestilentes haberentur, quam misericor-
des. Ad secundum respondetur, quod si-
cut virtus inter duo extrema constituitur,
ita & patrocinandi muneri alij per excel-
lentiam non sunt apti atque alij per defe-
ctum. Ad tertium autem respondetur quod
necessitas non incumbit tanta succurrendi
alienis negotijs quam proprijs, ideo infames
admittuntur in causis proprijs & non
in alienis.

ARTICVLVS III.

Virum aduocatis delictum sit iniustam causam defendere.

Post aduocati dignitatem sequitur
de idonea aduocandi forma, nempe
virum licitum sit causam iniustam
defendere? Haud enim desunt a parte assir-
mata argumenta. Etenim sicut laus me-
dicæ artis inde maxime relucet quod de-
speratos morbos medicus sanet, ita & ad-
uocatus inde præcipue commendati asse-
ret, quod in multis causis propugnat. Se-
cundum. Si causam propter iniustitiam de-
beret deserere, non eo punirentur ad-
uocati, quod causas perdunt, puniuntur
autem

Quinti-
lianus.

Interro-
gatio theo-
logica.
Respon-
sio.

Ad pri-
mū arg.

Ad secū-
dum.

Ad ter-
tium.

Primū
arg.